

کوتاه دیپلماسی

مدیر پیشین شبکه الجزیره قطر

ترامپ تنها به دنبال الحاق ضمیمه به برجام است

● **ایسنا:** یاسر ابوهلاله، مدیر سابق شبکه قطری الجزیره، در صفحه توئیتر خود نوشت: «برخلاف چیزی که در رسانه‌ها منتشر شد، مایک پمپئو، وزیر خارجه آمریکا، در سفرش به عراق حامل پیام کاهش تنش برای ایران بود. آمریکا تنها چیزی که می‌خواهد، الحاق یک ضمیمه به برجام است و نه لغو کامل آن. آمریکا می‌خواهد که توافق، توافق ترامپ باشد نه اوپاما. با توجه به توییت‌های ترامپ، آمریکا به دنبال جنگ نیست. پمپئو به عراقی‌ها خبر داد که آنها از تحریم‌ها مستثنا هستند، اما بدون اعلام رسانه‌ای». پیش از این نیز حمد بن جاسم آل‌ثانی، نخست‌وزیر و وزیر خارجه پیشین قطر، در صفحه توئیتر خود تحلیلی مشابه منتشر کرده بود.

دیدار خرازی با رئیس کمیسیون روابط خارجی مجلس فرانسه

● سیدکمال خرازی، رئیس شورای راهبردی روابط خارجی کشورمان که برای شرکت در مجمع رهبران برای صلح به پاریس سفر کرده است، با خانم ماربل دو سارنژ، رئیس کمیسیون روابط خارجی مجلس ملی فرانسه ملاقات کرد. خانم دو سارنژ، خواستار شنیدن دیدگاه دقیق تهران درباره تصمیم اخیر مبنی بر تعلیق اجرای برخی تعهدات برجامی شد. او گفت: «این تصمیم و خروج ایران از برجام می‌تواند نتایج مثبت و ثبات ایجادشده بعد از توافق هسته‌ای را با مشکل مواجه کند که این امر جای نگرانی دارد». کمال خرازی گفت: «مردم ایران نسبت به اروپا به دلیل اجرانکردن تعهدات برجامی آنها و تبعیت از سیاست‌های تحریمی ترامپ و نت‌دادن به تصمیم‌های فراملیتی آمریکا به‌شدت بدبین هستند... جمهوری اسلامی ایران بر اساس مفاد برجام تصمیم به تعلیق اجرای برخی از تعهدات خود گرفت. فرصت دوماهه، فرصت خوبی برای اروپاست که با تسریع بر اجرانی‌کردن اینستکس برای تسهیل در مبادلات تجاری و مالی، کندی اقدام گذشته خود را جبران و از مرگ برجام جلوگیری کند». همچنین رئیس کمیسیون روابط خارجی مجلس ملی فرانسه نیز با ابراز ناراحتی از تصمیمات فراملیتی و فشارهای آمریکا به اروپا و انتقاد از خروج آمریکا از برجام، اذعان کرد برجام تواناسته در عمل خوب جلو برود. دو سارنژ گفت: «اروپا و فرانسه برای پیشبرد و حفظ برجام، اراده و حسن‌نیت دارند و امیدواریم به راه‌حل مناسبی برسیم». دیروز سفیر ایران در پاریس در صفحه توئیتر خود نوشت: «سیدکمال خرازی، رئیس شورای راهبردی روابط خارجی کشورمان، در نشست به ابتکار مؤسسه موتین و با حضور مسئولان برخی اندیشکده‌های مهم فرانسه دلایل تصمیم تعلیق برخی تعهدات برجامی جمهوری اسلامی ایران را تشریح کرد».

ادامه از صفحه ۶

راه‌رفتن بر لبه تیغ

واقعیت اینکه هر دو طرف (ایران و آمریکا) در ساخت این دیگانه‌ها تا حدی موفق بوده‌اند؛ اما باید دید ایران به‌عنوان مخاطب آمریکا پیش و بیش به پاسخ تن می‌دهد یا خود موفق می‌شود مخاطبش یعنی اروپا را به تحرک مؤثر وادارد.

سیاست داخلی ایالات‌متحده

همان‌طورکه سیاست داخلی اروپا می‌تواند به عنوان ابزاری در وادارکردن دولت‌های متبوع به تلاش برای حفظ ایران در برجام مورد استفاده قرار گیرد، سیاست داخلی ایالات متحده نیز از این موضوع جدا نیست و نشانه اخیر آن ذکر نام جان کری توسط ترامپ به عنوان مانع تماس و «معامله» دولت ایران با او بود. این نوع اظهارنظر از سوی ترامپ البته سادگی ذهن او را در محاسبات سیاسی نشان می‌دهد. او اهل معامله است و نه مذاکره به همین دلیل است که ملاقات او با رهبر کره شمالی صریح، کوتاه و ناکام بود، چراکه به‌جز بیان موضع قاطع و بدون انعطاف و پذیرش از سوی طرف مقابل چیز دیگری در ذهن او نیست؛ او تنها معامله‌ا موضوع برتر را می‌داند و این البته فاصله بسیاری با هر واقعیتی در صحنه دیپلماسی دارد. به‌همین‌دلیل است که تا حد جاذبه شاهدیم که از وزارت خارجه فربه و متخصص آمریکا چه در تصمیم‌ها و چه در اظهارها جمع کوچکی دیده می‌شوند و بخشی از زبده‌ترین نیروها نیز اساسا با سرکارآمدن دولت ترامپ از مجموعه متبوعان جدا شدند. اما شاید ترامپ با ذکر نام وزیر سابق امور خارجه در این زمان، بیشتر به‌دندان نوحی زود هنگام و پیشگیری از کاندیداشدن او برای انتخابات ریاست‌جمهوری سال آینده باشد؛ امری که اتفاق در صورت وجود تماس‌های ایران با دموکرات‌های آمریکا بی‌فایده به توصیه و فشار نخواهد بود. چه از دموکرات‌ها و چه از تیم ترامپ، یکی از اصلی‌ترین ستون‌های امتیازگیری ایران از طرف آمریکایی‌ها بی‌شک باید در فضای انتخاباتی خاص این کشور بی گرفت. البته با حرفه‌ای‌گری دیپلماتیک به‌طوری‌که از نظر حقوقی دخالت در امور داخلی کشوری دیگر محسوب نشود.

ه‌دانش‌آموخته دکتری فلسفه سیاسی از دانشگاه تهران

politics@sharghdaily.ir

دیپلماسی

تشدید اختلاف ترامپ با مشاورانش؛ سی‌ان‌ان از اقدام رئیس‌جمهور آمریکا خبر داد؛ شماره‌ای برای تماس ایران

تقابل ترامپ با ترامپ

عسلی. Gettyimages

نیز روی خروجی سیاست خود قرار داد. به گزارش ایسنا، سطحی که لازم دیدند با یکدیگر نشست‌هایی داشتند و در هیچ‌یک از این ارتباطات سوئیس نقشی نداشت. با وجود این، در گزارش بحث‌شده، مقامات کاخ سفید گفتند اقدامات مقدماتی ترامپ (برای مذاکره) صادقانه است. این پایگاه خبری در ادامه به‌موضوع مقامات سپاه پاسداران در مخالفت با مذاکره اشاره می‌کند. کاخ سفید به درخواست مطرح‌شده برای ارائه توضیح درباره ماجرای شاره‌دادن به ایران، پاسخی ن داده است. گزارش سی‌ان‌ان در ادامه به پیشینه مناقشه اخیر ایران و آمریکا می‌پردازد. درحال‌حاضر پررنگ‌ترین جنبه تنش بین این دو کشور، موضوع بالاگرفتن اقدامات گسستی نیروی دریایی در منطقه را با آل‌لینگتون، یک ناو جنگی قدرتمندتر، جایگزین می‌کند که یک کشتی آبی-حاکي طراحی‌شده برای نقل‌ونقل‌اتصال نیروهای دریایی و هلیکوپترهای جنگی است. به گفته مقامات، این موارد اعزام ناو جدید از درخواست‌های اصلی فرماندهی مرکزی ارتش در آخر هفته گذشته بود و این درخواست پس از آن مطرح شد که دولت ترامپ مدعی شد اطلاعات جدیدی مبنی بر اینکه ایران در حال

افراطی داشته و معتقدند آمریکا باید برای نبردی گسترده‌تر با ایران آماده شود، وجود دارد. به گفته دو نفر از مقامات آمریکایی، در چند روز گذشته به طراحان نظامی دستور داده شده بود برای احتمال اعزامی گسترده‌تر به منطقه، در موقعیت درگیری نظامی با ایران، آماده شوند. این طرح‌ها از اقدامات محاسبه‌شده‌ای که پنتاگون در چند روز گذشته انجام داد، فراتر خواهد رفت. این دو مقام آمریکایی همچنین مطرح کردند این طرح‌ها که در سطوح اولیه خود قرار دارند، می‌توانند گسترده‌تری باشند. با وجود این، مقامات می‌گویند تلاش برای برنامه‌ریزی، اقدامی جدال‌برانگیز در ارتش است؛ به‌ویژه به دلیل تحلیل اطلاعاتی یادشده که اظهار می‌کند ایران در تلاش برای برانگیختن واکنشی افراطی است. مقامات اشاره کرده‌اند اعزام گسترده برخلاف به خارج است. ترامپ اخیراً برای کاهش اعزام نیروهای نظامی به خارج است.

هشدار آمریکا به کشتی‌رانی‌های فعال در آب‌های خاورمیانه درباره «تهدید ایران»

اداره دریانوردی آمریکا به تمامی کشتی‌رانی‌های فعال در آب‌های منطقه‌ای جنوب خاورمیانه درباره تهدیدهایی که ادعا کرده ممکن از سوی ایران یا نیروهای مورد حمایتش متوجه آنها باشد، هشدار داد. اداره دریانوردی آمریکا با انتشار اطلاعیه‌ای اعلام کرد: «ممکن است ایران یا نیروهای مورد حمایتش کشتی‌های تجاری، از جمله نفت‌کش‌های آمریکا و منافع هم‌پیمانانش را در خلیج فارس، تنگ هرمز، دریای عمان، دریای عرب، خلیج عدن، باب المندب و دریای سرخ هدف قرار دهند». تین نهاد آمریکایی همچنین از کشتی‌های حامل پرچم آمریکا خواسته است تا در صورت وقوع چنین حادثه‌ای در اسرع وقت آن را اطلاع دهند و آتهایی که مسیرشان از تنگه هرمز می‌گذرد، دو روز پیش از عبور از این تنگه به ناوگان پنجم دریایی آمریکا، مستقر در بحرین اطلاع دهند.

المانی‌تور: تقاضای ترامپ با مواضع تیم امنیت ملی اش در تقابل است

فشار قرار داده‌ایم. ایرانی‌ها ممکن است واکنشی درخور این نشان دهند که منجر به ایجاد موقعیت جنگ می‌شود».

بولتون انقلابی است

یک دیپلمات سابق آمریکایی و محقق فعلی در مؤسسه فرانسوی IRIS در گفت‌وگو با پایگاه خبری تحلیلی لویزیون گفت: «می‌توانم دستان جان بولتون، مشاور امنیت ملی کاخ سفید را در بسیاری از تصمیم‌گیری‌هایی که ترامپ اخیراً اعلام کرده، مشاهده کرد». «جف هاوکینز» گفت: «در سیاست خارجی آمریکا دو انگیزه مشاهده می‌شود. اولین مورد کاملاً مخلوط و مرتبط با سیاست داخلی آمریکاست؛ به عبارت دیگر ترامپ تصور می‌کند که توافقی‌های جدید تجاری با چین، مکزیک و کانادا می‌تواند از نظر اقتصادی، خوشایند رای‌دهندگان به او باشد. در زمینه ونزونلا نیز همه می‌دانیم که ایالت فلوریدا نقشی کلیدی دارد و جامعه بسیار مهمی از اتباع آمریکای لاتین در آنجا زندگی می‌کنند». او افزود: «انگیزه دوم در رفتار با کشورهایی همچون کره‌شمالی و ایران است که این انگیزه را دشوار می‌توان تشریح کرد. در این بخش می‌توان تخریب و از‌هم‌پاشیدن تمام آنچه را که در زمان باراک اوباما در‌رست شده بود، به‌خوبی مشاهده کرد. در این میان آنچه نیز تعجب‌برانگیز نشان می‌دهد، این است که ترامپ میل دارد از درگیری بپرهیزد و در زمینه افغانستان

توضیحات مجدد عباس عراقچی درباره ماجرای افغان‌ها

اروپا هزینه مهاجران را بدهد

اول خود را علیه عراقچی تنظیم کرد؛ «موج گسترده اعتراض به اظهارات سخیف عراقچی درباره مهاجران افغانستانی».

عباس عراقچی دیروز دوباره توضیح داده است: «بحث اخراج یا بازگرداندن مهاجران افغانستان در میان نیست، روی صحبت ما با غربی‌ها و دیگرانی است که مسبب بسیاری از مشکلات در افغانستان هستند و باید به مسئولیت خود عمل کنند». او توضیح داده که «واقعاً یک سوبرداشت و سووتفاهم بزرگ نسبت به صحبت‌های بنده صورت گرفته است. عده‌ای گفتند عراقچی گفته اگر تحریم‌ها فشار بیآورد، مجبوریم با بردارن و خواهران افغانی در ایران خداحافظی کنیم، اصلاً من از چنین تعبیری استفاده نکردم و چنین برنامه‌ای هم نداریم. نه جمهوری اسلامی برنامه‌ای دارد و نه چنین نظری در وزارت خارجه وجود دارد... روی صحبت ما به افغانستان و افغان‌ها نیست، بلکه روی صحبت ما با غربی‌ها و اروپایی‌هاست که آنها هم باید به مسئولیت خود درباره افغانستان عمل و به حل مشکل آنان کمک کنند».

به گزارش ایرنا، معاون وزیر امور خارجه تصریح کرد: ما ۴۰ سال است که در کنار بردارن و خواهران افغان زندگی می‌کنیم که اتفاقاً حضور خوبی در ایران دارند، در جبهه‌ها در زمان صدام و در دفاع از حرم رشادت زیادی کردند و در جامعه‌ما حضور دارند و کمک می‌کنند. ما آن (شعب) زدم و باز هم تکرار می‌کنم‌ای این بود که ما در برابر بردارن و خواهران افغانستانی خود گزینه‌های جدید قرار می‌دهیم، اما اروپایی‌ها نیز باید به مسئولیت خود عمل کنند و عمل به مسئولیت این است که در هزینه‌ها همراهی کنند و هزینه مهاجران و پناهندگان را تأمین کنند یا اینکه بخشی از این مهاجران را در خاک خود بپذیرند.

وی اضافه کرد: از دوستانی که در داخل کشور عراقچی با تاکید بر اینکه غربی‌ها باید به مسئولیت خود در برابر افغانستانی‌ها عمل کنند، گفت: تلاش ما این است که به مهاجران افغان کمک شود و از طرف دیگران هم باید به مسئولیت خود در این رابطه عمل کنند.

وی افزود: ما تا امروز تا جایی که توانسته‌ایم به

نگاه

کمینگه ترامپ

حسین هادی
کارشناس بین‌الملل

● **رویارویی برجامی ایران و آمریکا** اکنون درحال رسیدن به اوج خود است. برنامه‌های زمان‌بندی‌شده کاخ سفید برای مقابله با ایران تا یک روز قبل از انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا، به‌زعم خودشان، باید منتج به نتایج مطلوب جمهوری خواهان شود. دست به‌کارشدن جان بولتون و مایک پمپئو و رجزخوانی‌های تونیتری دشمنان قسم‌خورده ایران، نشان اضطراب از حصول یک نتیجه نامطلوب برای پیشگویان اتاق فکر وزارت امور خارجه آمریکا است. دستیابگی و استفاده از تحریرکات سنتی و ن‌خ‌نامشده و کاملاً غیرحرفه‌ای دوران جنگ سرد با شوروی، در این روزها از سوی مشاوران ترامپ بیش از هر زمان دیگری بیانگر تأثیر عمیق عدم انفعال و سیاست‌های خردمندانه ایران در مقابل این تحرکات است؛ شکاف عمیقی که دکتر ظریف با دیپلماسی رسانه‌ای خود در میان متفکران و سیاستمداران آمریکایی در حال ایجادکردن است، به‌طور مشهود و غیرقابل‌انکاری موجب این عصبانیت شده است. سهل‌ترین و عامیانه‌ترین رهیافت از این بازی‌ها این است که تصور شود جنگی در حال شکل‌گیری است. درحالی‌که با دیپلماسی رسانه‌ای خود در میان متفکران و سیاستمداران آمریکایی در حال ایجادکردن بنیان تبلیغاتی به نفع خود ختم کنند. زیرا پیروزی در این چالش بین‌المللی که زست برطمطرق آمریکارا در میان دوستان سنتی‌اش مخوش کرده، اکنون تبدیل به جدالی برای اعاده حیثیت و بازیابی قسوای تضعیف‌شده در این زمینه شده است. نکته قابل تأمل اینجاست که وقتی همه‌چیز

این‌قدر روشن و عیان است و دست سیاست‌بازان متخاصم به لطف ارتباطات و رصد لحظه‌ای رسانه‌های مجازی و غیرمجازی به کمترین زمان ممکن رو می‌شود، چرا برخی با موضع‌گیری‌های انفعالی سعی در تشویش و به‌هم‌ریختن نظم و انضباط سیاسی چه در بعد داخلی و چه در ابعاد خارجی دارند؟ بدون شک هدف آمریکا از این‌گونه بازی‌ها کشاندن مردم و مسئولان ایران به سمت انفعال‌گرایی و یافتن دست‌مایه‌ای برای متمم‌کردن و نهایتاً تخطئه بین‌المللی ایران است. در مقاله پیشین هم به عرض رسید که جسم نیمه‌جان برجام هم مایه مباهات و موجب سرفراغندگی و روسپاهی ترامپ و هوادارانش خواهد بود، زیرا او هدفی جز خارج‌کردن ایران از برجام ندارد و این کار برای مصورکردن محور شراارت که بوش پسر از آن یاد کرد، بهانه را به دست خواهد گرفت. سیاست‌مداران خوش‌فکر و مسلط ما لازم است در این شرایط از سیاست دو‌گام به پیش و یک‌گام به پس استفاده کنند و با تحلیل دقیق فرایندهای تخریب‌های سیاسی، با خویشتر‌داری از این موج ایجادشده به‌خوبی و آرامش عبور کنند. در فرایند بررسی یک‌جانبه‌گرایی آمریکا در قضیه برجام دریاقتیم که سبکی نوین از تخاصم بروز و ظهور پیدا کرده است. اینکه کشوری حتی برای تسکین عده‌های خود عهده‌ها و پیمان‌های سنگین بین‌المللی و منطقه‌ای را زیر پا بگذارد، نقطه عطف بزرگی در تاریخ علم سیاست به شمار می‌رود. رویارویی نوین با یک ابرقدرت در برهه کنونی نیازی به سلاح اتمی و جمعیتی میلیساردی با قدرت برتر نظامی ندارد، بلکه استواری و صلابت در وحدت و انسجام سیاسی و بهره‌گیری از تکنیک‌های رفتار سیاسی، مجامله‌ها و ترغندهای نبوغ‌آمیز است که سرنوشت رخداد بزرگی چون برجام را تعیین می‌کند. قدر مسلم اکنون زمان تفکر و تعقل است. زمان هماهنگی رسانه‌ها با سیاست‌مداران و دولت‌مردان است. هر آهنگ نامزورن می‌تواند صدمات جبران‌ناپذیری بر بیکره کشور وارد کند. نقش رسانه ملی در بی‌اثر جلوه‌دادن سخن‌پراکنی‌ها و بزرگ جلوه‌دادن موفقیت‌های دولت حاکم، بسیار حساس، مفید و تأثیرگذار خواهد بود.

رویداد

«ایران» در دستور کار سفر پمپئو به روسیه

● به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس، مایک پمپئو، وزیر امور خارجه آمریکا که قرار است در هفته جاری برای دیدار با مقامات روس به مسکو سفر کند، درباره ایران، ونزولا و کره شمالی گفت‌وگو خواهد کرد. وزارت امور خارجه آمریکا اعلام کرد که پمپئو در این سفر با ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور و سرگئی لاروف، وزیر امور خارجه روسیه، دیدار خواهد داشت و دو طرف علاوه بر ایران و ونزولا، درباره کنترل تسلیحات کره شمالی، سوریه، حمایت مسکو از جدایی طلبان در شرق اوکراین و نگرانی‌های واشنگتن درباره دخالت‌های روسیه در انتخابات آمریکا رایزنی خواهند کرد.